

استوار در میان سیل

شکیبا افخمی راد

گفت و گو

شب اول محرم امسال بود که حجت الاسلام مصطفی نصیری، طلبه شاعر و جهادی و از طلاب مدرسه فقهی علی بن موسی الرضا^(ع)، به همراه همسرش، الهه سادات موسوی نژاد، از طلاب جامعه الزهرا^(ص)، گرفتار حادثه سیل جنوب کشور شدند و جان خود را از دست دادند. آن‌ها که برای فعالیت جهادی سر از پا نمی‌شناختند، برای تبلیغ معارف اهل بیت^(ع) و عملیاتی‌سازی جهاد تبیین به یکی از روستاهای رفسنجان می‌رفتند، سفری تبلیغی که نیمه‌کاره ماند. حال سیده فاطمه حسینی، فیلم‌ساز مشه‌دی، لحظات پایانی زندگی این دو مبلغ جهادگر را محور اصلی هفتمین اثر تصویری خودش قرار داده است، یک مستند کوتاه داستانی به نام «هجرت به سوی آفتاب»، به تهیه‌کنندگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی که چندی پیش در مراسم نکوداشت حجت الاسلام مصطفی نصیری و همسرش در مشهد رونمایی شد.

● به دنبال قهرمان‌سازی نبودم سیده فاطمه حسینی با اشاره به اینکه پیشنهاد ساخت مستند «هجرت به‌سوی آفتاب»، را اولین بار اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مطرح کرده است، توضیح می‌دهد: محور این مستند و شخصیت هایش هیچ شباهتی به آثار گذشته‌من نداشت، از همین‌رو برایم، سوال پیش آمد که چرا من باید مستند «هجرت به‌سوی آفتاب» را بسازم؟ اما زمانی که با دوستان مصطفی نصیری و حجت الاسلام محمدتقی کاظمی نسب، مسئول ارتباط با حوزه‌های علمیه و موسسات و مراکز پژوهشی و دینی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی، صحبت کردم، انگار قصه‌ام را پیدا کردم و متوجه شدم چقدر زندگی این دو از باورهایی که من داشتم‌ام، فاصله دارد، به‌طوری‌که دوست داشتم بیشتر با طلبه‌ها صحبت کنم و درباره زندگی‌شان بدانم.

او یادآوری می‌کند: من در قصه و روایت مستند به دنبال اینکه بخوام شخصیتی را معرفی یا بزرگ کنم و از او قهرمان بسازم، نبودم. در واقع آقای نصیری و همسرش، قهرمان زندگی شخصی خودشان بودند. همین موضوع هم برای من جذاب بود. حسینی به شعری اشاره می‌کند که مصطفی نصیری در سال‌های گذشته در وصف همسرش در فضای مجازی منتشر کرده است، شعری که در پایانش آمده است: «حتی اگر سیل هم آمد، باز تو بمان باشه؟» او همچنین می‌گوید: اینکه دو انسان فارغ از اینکه شغلشان و دیدگاهشان چیست، همدیگر را دوست دارند و کنار هم زندگی می‌کنند، بسیار مرا درگیر کرد تا بیشتر برای ساخت فیلم تلاش کنم و به این ترتیب، هم خواسته اداره ارشاد و هم خواسته خودم به‌عنوان فیلم‌ساز برآورده‌شود.

● مستندی خانواده‌محور

فیلم‌ساز شهرمان درباره طرح مستندش بیان می‌کند: بخشی از این اثر، مستندی را که خود مرحوم نصیری سال گذشته درباره اربعین ساخته بود، دربر می‌گیرد و بخشی دیگر هم روایت من از روزهای پایانی عمر او و همسرش است. محور اصلی مادر مستند، بدون هیچ شعارِ خانواده است،

● شاید بتوان گفت «امید»، یکی از نیازهای برجسته جامعه معاصر ماست. هر مجموعه‌ای برای حفظ پویایی و پیوستگی در مسیر پیش‌روی خویش، نیازمند داشتن انگیزه بایسته است. همان گونه که در بسیاری از اسناد بالادستی ملی ما نیز ذکر شده است، سیاست‌ورزان و کارگزاران وظیفه دارند با امیدبخشی، انگیزه لازم برای حفظ پویایی و کنشگری جامعه را ایجاد کنند، به‌عنوان نمونه در بیانیه گام دوم که رهبر معظم انقلاب مطرح کرده‌اند، مسئله و شعار محوری «ما می‌توانیم، محل توجه جدی قرار گرفته است. باور به «توانستن»، زمینه لازم را برای نقش‌آفرینی گروه‌های گوناگون مردمی در فعالیت‌های خرد و کلان اجتماعی فراهم می‌آورد. آشکار است که اگر ملتی به‌اینکه‌توان انجام‌بسیاری از کارها را دارد، باور نداشته باشد یا از آن ناامید باشد، دچار رکود و وابستگی خواهد شد. باور قلبی به ایده مرکزی «توانستن»، نیازمند آن است که نمود و بروز راستین توانایی‌های یک جامعه به آن بازتابی شود. اگر جامعه بتواند در معرض دستاوردها و کوشش‌های بزرگ خویش آن‌ها در پهنه‌های سنگین و طاق‌تفرس‌قرار گیرد، بی‌گمان به این باور خواهد رسید که توان انجام کارهای بزرگ‌تر را نیز دارد و با امیدواری، این مسیر را ادامه می‌دهد. در شرایطی که جمهوری اسلامی ایران بیش از ۴۰ سال با سخت‌ترین تحریم‌های و کارشکنی‌های دشمنان این سرزمین روبه‌رو بوده، توانسته است در بیشتر میدان‌ها و عرصه‌ها به

یادداشت

چون همه ما در هر مقام و جایگاهی که باشیم، اصلی به اسم خانواده داریم که درون آن معنی پیدا می‌کنیم. او ادامه می‌دهد: من در «هجرت به‌سوی آفتاب»، دقیقاً یک روز پیش از فوت مرحوم نصیری و همسرش را روایت کرده‌ام. داستان یک روز قبل از سفر به رفسنجان شروع می‌شود، جایی که متوجه می‌شوند الهه سادات بعد از چندین سال باردار است.

حسینی با اشاره اینکه مرحوم نصیری و همسرش بیشتر سفرها را همراه هم می‌رفته‌اند، می‌گوید: موضوعی که برای من اهمیت داشت و متأسفانه به دلیل وقت کم نتوانستم به خوبی به آن بپردازم، روحیه اجتماعی مرحوم نصیری بود و اینکه دوست داشت همسرش در جامعه حضور داشته باشد و فعالیت‌های اجتماعی انجام دهد. مرحوم موسوی نژاد هم در اجتماع فعالیت می‌کرد و شانه به شانه

همسرش به سفر می‌رفت و کار جهادی انجام می‌داد، اتفاقی که برای من بسیار ارزشمند بود و به‌عنوان یک فیلم‌ساز مرا ترغیب کرد تا درباره قصه آن‌ها بیشتر بدانم.

فیلم‌ساز شهرمان بیان می‌کند: من در مدتی کوتاه باید زاویه نگاه و قصه‌ای را پیدا می‌کردم که در وهله اول، خانواده‌های این دو عزیز آن را بپذیرند. خوشبختانه این اتفاق در زمان نمایش فیلم با مشهد افتاد، تا آن زمان با خانواده‌ها ملاقات نکرده بودم، اما وقتی دیدم حال

آن‌ها با دیدن مستند خوب است و حتی انتخاب بازیگران به لحاظ چهره و استایل را مناسب می‌دانند، خستگی تولید‌فشرده اثر از تنم بیرون آمد.

● به تصویر کشیدن روایتی دیگر حسینی درباره مراحل پژوهش مستند «هجرت به‌سوی آفتاب»، توضیح می‌دهد: متأسفانه خانواده‌ها برای برگزاری مراسم در قم بودند و من به آن‌ها دسترسی نداشتم، از این‌رو با دوستان مرحوم پروزی‌های بی‌نظیری دست یابد. کلید این کامیابی‌های جمهوری اسلامی ایران را می‌توان در نگاه و کوشش جهادی جست‌وجو کرد، به همین دلیل است که رهبر معظم انقلاب می‌فرمایند: «ما جز با کار جهادی و کار انقلابی، نخواهیم توانست این کشور را به سامان برسانیم.» (۱۰/ ۲/ ۹۶/۱) یاد را جای دیگر به روشنی اشاره می‌فرمایند: «ما هر جا انقلابی عمل کردیم، پیش‌رفتیم و هرجا از انقلابیگری و حرکت جهادی غفلت کردیم، عقب ماندیم و ناکام شدیم.» (۱۴/ ۳/ ۹۵/).

این‌نشان می‌دهد که برای حل دشواری‌ها و مسائل در کنار حفظ رویکرد انقلابی و مبانی آن، نیازمند کار جهادی، بی‌وقفه و برآمده از باور قلبی هستیم، انقلابی‌روی معظم‌له از واژه جهاد در عرصه‌های گوناگونی چون اقتصاد، فرهنگ، علم، سیاست، فرهنگ و... نام می‌برند.

امروز دشمنان این سرزمین در کنار تحریم‌های گسترده با فعالیت بی‌وقفه رسانه‌ای کوشش می‌کنند تا برجسته‌سازی کمبودها و نقاط آسیب، مردم را ناامید کنند و توجه آن‌ها را از توانمندی و پیشرفت‌ها منحرف سازند. در چنین شرایطی، بیش از هر زمان و هر جامعه دیگری نیازمند بازتاب توانمندی‌های خویش که دستاورد کوشش‌های جهادی است، هستیم. برجسته‌ترین و کاراترین رسانه تأثیرگذار بر مردم در این زمینه، سینما و تلویزیون است. این چارچوب به دلیل گستردگی مخاطب و زبان نرم و روایت ویژه و سرگرم‌کننده

نصیری به ویژه محمد موسوی، صحبت و تمام اطلاعات را دریافت کردم. همچنین داده‌هایی را از صفحه اینستاگرام و تلگرام زنده یاد نصیری به دست آوردم.

او درباره زمان کمی که برای تولید اثر گذاشته است، نیز بیان می‌کند: من در مشهد و تهران، فارغ از فیلم‌سازی که دغدغه اصلی‌ام است، به عنوان مدیرتولید و برنامه ریز کار می‌کنم. همین موضوع باعث شده است وقتی ناگهان پروژه‌ای پیشنهاد می‌شود، با چالشی در روند تولید روبه‌رو نشوم.

مستندساز کشورمان درباره ساخت ادامه‌مستند توضیح می‌دهد: احساس می‌کنم این کار در همین اندازه کفایت می‌کند و بیشتر گفتنش، شاید حرف‌ای فیلم‌ساز باشد.

حسینی ادامه می‌دهد: بعد از ساخت مستند متوجه‌شدم که مرحوم نصیری و همسرش، جدا از هم دفن شده‌اند، یکی در قزوین و دیگری در مشهد، موضوعی که مرا تا چند روز درگیر کرد و از خودم می‌پرسیدم چرا باید این دو نفر بعد از مرگ از هم جدا شوند؟ شاید در مستند دیگری این بار به‌صورت دلی نه سفارشی به‌ماجرای این جدایی اشاره کنم.

او درباره تأثیر آثار سینمایی بر معرفی جهادگران بیان می‌کند: اگر فیلم‌ساز به

وظیفه خود که ارائه روایت درست به‌دور از دروغ و شعار است، عمل کند و بدون اینکه جبهه بگیرد جلو برود، می‌تواند تأثیرگذار باشد و مخاطبش را از دست ندهد.

● اقدام برای حضور در جشنواره‌ها حسینی فعالیتش را از سال ۱۳۹۱ با عکاسی شروع کرده و در سال ۱۳۹۴ دوره فیلم‌سازی انجمن سینمای جوان را گذرانده است. او که تا به امروز ۱۶ اثر حرفه‌ای دیگر را جلوی دوربین برده است، درباره تفاوت‌های آن‌ها با «هجرت به‌سوی آفتاب»، توضیح می‌دهد: من به سینمای فراواقعی و اجتماعی علاقه دارم و دنیایی که به‌تصویر می‌کشم، خاکستری است. اما در «هجرت به‌سوی آفتاب»، به‌سراغ روایتی عاشقانه با آدم‌های سفید رفته‌ام.

به‌گفته حسینی، مستند «هجرت به‌سوی آفتاب»، تنها یک بار در مراسم نکوداشت این دو عزیز در مشهد رونمایی شده و قرار است به‌زودی برای حضور در جشنواره‌ها و فستیوال‌های مختلف فرستاده شود.

کارگردان «هجرت به‌سوی آفتاب»، همچنین به تأثیری که از سینمای رضا میرکریمی گرفته است، اشاره می‌کند و می‌گوید: من به سینمای رضا میرکریمی علاقه‌مند هستم و به‌نظم فیلم «زیر نور ماه» او بر روند ساخت اثرم و درک کاراکتر اصلی فیلم «هجرت به‌سوی آفتاب»، تأثیر بسزایی گذاشت.

او ابراز امیدواری می‌کند که بازهم این فضای عاشقانه را در فیلم هایش تجربه کند.

از فیلم‌ساز شهرمان درباره امکان

برگزاری «در سوگ آیین» در «رضوان»

نمایشگاه گروهی عکس «در سوگ آیین»، به مناسبت عزاداری‌های دهه آخر صفر در حرم مطهر رضوی و با موضوع زائران پیاده دهه آخر صفر، امروز سه‌شنبه با حضور عکاسان برتر مشهد در نگارخانه رضوان افتتاح می‌شود. در این نمایشگاه، آثار محسن بخشنده، وحید بیات، حسن توانا، ایمان جنتی، احمد حسنی، امیرحسین حسین‌زاده، صادق ذباح، محمد زائرنسیا، رامین صفاری، علیرضا صف‌زاده، محمدحسن صلواتی، علی عبدالهی، مهدیه غفوریان، حسین کامشاد، علی کریمی رستگار، محمدجواد مشه‌دی و مسعودنوذری به‌نمایش گذاشته خواهد شد. در حاشیه نمایشگاه، یک کارگاه آموزشی با حضور سعید فرجی، از عکاسان مطرح کشور، برگزار می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند تا ۲مهر، در دو نوبت زمانی ۱۲ تا ۱۷ و ۲۰ به تماشای این آثار بنشینند.

برگزاری «جنگ برای صلح» در «حامی»

نمایشگاهی از مجموعه آثار نقاشی سیاه‌قلم چیدمان حدیثه بابایی با نام «جنگ برای صلح»، به مناسبت هفته دفاع مقدس برگزار می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند برای دیدن آثار، روزهای ۲۹ تا ۳۱ شهریور، در ساعات ۱۷ تا ۲۱ به نگارخانه حامی بروند.

معرفی برگزیدگان مسابقه طراحی روند

برگزیدگان اولین فراخوان مسابقه و نمایشگاه طراحی نگارخانه روند معرفی شدند. در این مسابقه، سمانه اسحاقی، نفر اول در بخش موضوعی و مهرناز مومنی، نفر اول در بخش آزاد شد و سمانه طهماسبی نیا رتبه برگزیده نگارخانه و کیما سیریی رتبه منتخب بازدیدکنندگان را کسب کردند. حمید حلیمی، رضا خلیلی و علیرضا طاهری مقدم داوران این مسابقه بودند.

اخبار هنری مشهد

اجرای «آسمان هشتم» در حرم رضوی

به مناسبت ایام شهادت امام هشتم^(ع)، آیین نمایشی «آسمان هشتم»، از ۲۷ شهریور تا ۵مهر، ه‌رشب ساعت ۲۰ در پارکینگ شماره ۴ ضلع شمال غربی حرم مطهر رضوی اجرا می‌شود. در این اثر به کارگردانی رضاصابری که در سوگ و رثای علی بن موسی الرضا^(ع) است، مرتضی ملتجی، مسعود محمودی، حامد یزدی، کریم جشنی، احمد رضا قوچانی، سعید ملک‌نژاد، مجتبی احمدی، مجتبی غفوری و زیب برات زاده نقش می‌آفرینند. در آیین نمایشی «آسمان هشتم»، محمد برومند (مجری طرح و مدیر تولید)، حسین فدایی حسین، محمد ملتجی، حمیدرضا سهیلی و مهدی سیم‌ریز (گروه تحقیق و پژوهش)، علی بخشی (مشاور مذهبی)، رضا عرفانی و کریم جشنی (دستیاران کارگردان)، احسان دبیر (طراح حرکات) و مجید صانعی (آهنگ‌ساز) فعالیت می‌کنند.

تحلیل نمایشنامه در پاتوق تئاتر

نشست تحلیل و بررسی نمایشنامه «دانوب»، به نویسندگی ماریا ایرنه فورنس، امروز سه‌شنبه، ساعت ۱۷ در پاتوق تئاتر واقع در خیابان ابوذر غفاری برگزار می‌شود. این نشست از حضور بهزاد آقاجانی، رضا عرفانی و مسعود میرنیکزاد، از هنرمندان تئاتر مشهد، بهره خواهد برد.

«لوپتو»؛ دومین پویانمایی برای اکران در ۱۴۰۱

پویانمایی سینمایی «لوپتو»، به‌زودی در سینماهای مشهد و کشور نمایش داده می‌شود. قرارداد سرگروهی پویانمایی سینمایی «لوپتو» به کارگردانی عباس عسکری با پخش بهمن سبز به سرگروهی پردیس هویزه مشهد بعد از فیلم «شب طلایی» بسته شد. پویانمایی سینمایی «لوپتو»، پس از اکران موفق «پسر دلفینی»، دومین پویانمایی سینمایی در فهرست اکران سال جاری است که امید تازه‌ای برای ادامه حضور مخاطبان کودک و نوجوان در سینماها محسوب می‌شود.